

Odpowiedzialność karna organizatorów i instruktorów imprez żeglarskich - Nowości prawne

Nadesłany przez:

Przesłany: : 14.04.2004, 6:00:00

Podstawowym aktem prawnym regulującym materie odpowiedzialności karnej organizatora i instruktora jest Ustawa - Kodeks Karny...

Rafał Jan Krause

1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA ORGANIZATORA JAKO PODMIOTU ZBIOROWEGO

Pod koniec ubiegłego roku za przykładem innych państw europejskich wprowadzono w sferę polskiego prawa karnego pojęcie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Aktem prawnym, którym wprowadzono powyższe zagadnienia do obowiązujących przepisów prawa była: [Ustawa z dnia 28.10.2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary](#). (Dz.U. nr 197, poz.1661).

Jakie powyższa ustawa niesie konsekwencje dla potencjalnego organizatora szkolenia jakim może być Polski Związek Żeglarski, Okręgowy Związek Żeglarski czy też stowarzyszenie żeglarskie – klub prowadzący działalność szkoleniową?

Od paru lat mówiło się o potrzebie wprowadzenia (na podobieństwo innych państw) odpowiedzialności karnej czy quasi-karnej osób prawnych. Chodziło o przypadki, gdy popełniono przestępstwo, a zamiary, decyzje, działania i zaniechania doń prowadzące rozkładały się na różne szczeble i organy danego podmiotu.

Ta ustawa częściowo (niecałkiem) reguluje powyższy problem.

Nie ma tu oczywiście mowy o odpowiedzialności zbiorowej, ale podmiotu zbiorowego.

Za czyn jednego członka PZZ czy klubu żeglarskiego nie odpowiadają wszyscy inni członkowie, ale "tylko" sam kierujący związkiem czy klubem zarząd., chociaż pośrednio jakaś sankcja nałożona na związek czy klub może mieć negatywny wpływ na ogół jego członków. Powyższa sytuacja z pewnością uaktywni bardzo, wszelkie komisje rewizyjne na wszystkich szczeblach (przywracając im należyta rangę), które baczniej zaczną przyglądać się pracy i działalności gospodarczej prowadzonej przez zarząd danego podmiotu z uwagi na możliwość odpowiedzialności także karnej tegoż, z wzmiankowaną komisją rewizyjną włącznie. Powyższy akt prawny z pewnością wpłynie na zwiększenie poczucia odpowiedzialności członków stowarzyszenia za jego działalność i vice versa.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA INSTRUKTORA I ORGANIZATORA

Podstawowym aktem prawnym odnoszącym się do odpowiedzialności karnej instruktorów / organizatorów jest [Kodeks Karny - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. \(Dz.U. nr 88, poz. 553 z późniejszymi zmianami: Nr 128, poz. 840; z 1999r. Nr64, poz.729 i Nr83, poz.931; z 2000 r. Nr 48, poz.548 i Nr 93, poz.1027\)](#).

Art. 1. Oznajmia, że odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

W Art. 2. Określa, iż odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciąży prawny, szczególny obowiązek zapobiegnięcia skutkowi. Należy wyjaśnić, iż zaniechanie nie jest równoznaczne z bezczynnością, lecz polega ono na nie podjęciu niezbędnych czynności prowadzących do zapobieżenia opisanemu w ustawie skutkowi.

Organizator czy instruktor zobowiązany jest do ochrony dobra, jakim jest zdrowie i życie ludzkie. Obowiązek ten wynika z przyjęcia na siebie poprzez np. umowę pisemną funkcji gwaranta jako organizator lub instruktor, czyli przyjęcie zobowiązania opieki nad bezpieczeństwem powierzonych sobie klientów, kursantów, załogi.

Konieczne jest tu jednak rzeczywiste, faktyczne objęcie funkcji gwaranta, czyli faktyczne przystąpienie organizatora / instruktora do wykonywania określonych zadań - zorganizowania, objęcia opieki.

Jeżeli więc instruktor czy kierownik jachtu (skipper) nie przyjdzie do pracy, nawet bez usprawiedliwienia, nie jest gwarantem bezpieczeństwa w rozumieniu art.2 ustawy.

Odpowiedzialność karną na zasadach określonych w kodeksie karnym ponoszą osoby, które ukończyły lat 17 w chwili popełnienia czynu zabronionego (art.10 §1 i 4).

Karalne jest zarówno samo popełnienie przestępstwa, jak i usiłowanie jego popełnienia, podżeganie i pomocnictwo, a także kierowanie inną osobą dopuszczającą się popełnienia przestępstwa.

W sytuacjach poważnego zagrożenia zdrowia, a tym bardziej życia dla ratowania dobra wyższego chronionego prawem poświęca się dobro niższe (art.26. §1 kk.). Dopuszczalne stają się wtedy działania ratującego, które w normalnych warunkach są ewidentnym wykroczeniem zagrożonym sankcjami.

Można te określone sytuacje parafrazować mottem: "Nie żal róż, gdy płoną lasy".

Pamiętajmy o tym w sytuacjach trudnych, gdy chronimy życie i zdrowie naszych podopiecznych, kursantów, załogi.

2.1. SYTUACJE SZCZEGÓLNE

W praktyce instruktorskiej lub organizatora imprez przestępstwem jest również niepośpiesznie na pomoc (art.162 kk.). Dokonuje się ono już z chwilą zaniechania udzielenia pomocy, nieistotne jest przy tym, czy działanie instruktora czy organizatora imprezy [przyniosłoby ratunek i czy osoba znajdująca się w niebezpieczeństwie doznałaby np. uszczerbku na zdrowiu. Decydujący jest fakt, że instruktor czy inna osoba, widząc zagrożenie dla życia lub zdrowia człowieka, nie podejmuje wszelkich dostępnych (niepociągających za sobą narażenia życia lub zdrowia) działań, mogących oddalić lub choćby tylko zmniejszyć zagrożenie. Postronnym osobom można postawić wyłącznie zarzut samego nieudzielenia pomocy (art. 162 kk.), nie można ich natomiast obciążyć ich w przeciwieństwie do instruktora czy organizatora. Wynika, to z faktu odpowiedzialności szczególnej cięższej na instruktora czy organizatora za zdrowie i życie powierzonych osób.

Organizator czy zatrudniony przez niego instruktor nie ponosi natomiast odpowiedzialności karnej, który nie udzieli pomocy wymagającej koniecznie zabiegu lekarskiego (np. tracheotomii) albo sytuacji, w której możliwa jest niezwłoczna pomoc ze strony instytucji lub osób do tego powołanych. Ma to miejsce np. w sytuacji regat lub innej formy sportu lub rekreacji na wodzie gdzie organizator ustalił osłonę ratowniczą imprezy przez np. WOPR czy pomoc lekarską, ratowników medycznych bezpośrednio na łodzi w trakcie trwania imprezy.

Odpowiada w takich sytuacjach tylko za niebezpieczeństwo, które zagraża życiu lub bardzo poważnie zdrowiu, bezpośrednio, w najbliższej chwili!

Przestępstwo popełnia również organizator czy instruktor, który naruszając, chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu wodnym, powoduje wypadek, w którym inna osoba doznała uszczerbku na zdrowiu (art.177 §1 kk.).

Samo naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu wodnym pociąga za sobą jedynie odpowiedzialność za wykroczenie. Odpowiedzialność karną sprawca poniesie dopiero wówczas, gdy pomiędzy tym naruszeniem, a skutkiem w postaci wypadku istnieje związek przyczynowy.

Jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby (np. najechanie łodzią motorową na kąpielącego się lub spowodowanie uszczerbku na jego zdrowiu), sprawca takiego czynu podlega znacznie surowszej karze (art.177 §2).

W przypadku zaś gdy instruktor kierujący jachtem znajdował się w stanie nietrzeźwości lub był pod wpływem środka odurzającego albo zbiegł z miejsca wypadku, sąd może orzec karę (i w praktyce sądowej tak właśnie czyni) pozbawienia wolności o połowę wyższą niż najsurowsza za to przestępstwo (art.177§1 kk - do 4,5 roku; art.177 §2 kk - do 12 lat).

Pod pojęciem nietrzeźwości kodeks karny rozumie taki stan, w którym zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość (zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg).

Ponadto, w razie skazania za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, sąd może orzec zakaz prowadzenia pojazdów lądowych i wodnych określonego rodzaju, w szczególności gdy z okoliczności popełnionego przestępstwa wynika, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę zagraża bezpieczeństwu w komunikacji. Na tej podstawie sąd kieruje wniosek do organu wystawiającego dane prawo jazdy lub patent żeglarski lub motorowodny o zawieszenie lub cofnięcie tegoż na czas określony lub na zawsze.(patrz [Rozporządzenie RM z dnia 12.09.1997 w sprawie uprawiania żeglarstwa](#). §27 pkt.3).

Przestępstwem jest również podrabianie, fałszowanie oraz nabywanie i używanie sfałszowanych dokumentów, np.: patentów, kart pływackich, wszelkich uprawnień. Karalne jest nadto samo przygotowanie do tego przestępstwa. Jeżeli instruktor podrabia, dokonuje fałszywych wpisów w dokumentach szkoleniowych lub jachtu, wystawia zaświadczenia niezgodne ze stanem faktycznym itp., a więc podejmuje czynności mające stworzyć warunki do przedsięwzięcia czynu zabronionego prawem, podlega karze takiej samej jak ten, kto czynu tego dokonał. Dotyczy to szczególnie organizatora, instruktora i KWŻ w zakresie poświadczenia nieprawdy w dokumentach, do których powyższe osoby są uprawnione. (art.271 kk).

Jeżeli np. instruktor-egzaminator podczas egzaminu lub organizator podczas szkolenia, rejsu zaniecha jego przeprowadzenia bądź przeprowadzi go niesumiennie, bez należytej staranności i określonych w przepisach wytycznych, jest to przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (w wypadku mniejszej wagi sprawca podlega grzywnie lub karze ograniczenia wolności).

Podobnie, jeśli organizator czy instruktor dopuścił się tego przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, zagrożenie karą jest surowsze i wynosi od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności. Przez korzyść majątkową rozumiemy przyjęcie pieniędzy, kosztownych prezentów itp., przez korzyść osobistą – wszystko to, co traktowane jest jako korzystne i zaspokajające jakieś potrzeby przyjmującego, choć nie dające się wprost przeliczyć na pieniądze.

Zaznaczyć tutaj należy ,że w przypadku wydania wyroku skazującego sąd może orzec karę w postaci zakazu wykonywania zawodu, jeżeli instruktor lub organizator nadużył przy popełnianiu przestępstwa stanowiska, funkcji lub wykonywanego zawodu albo okazał, że dalsze jego wykonywanie zagraża istotnym dobrom chronionym prawem (art..41 §1 k).

Należałoby się także zastanowić czy w przypadku osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych - instruktorskich w przyszłości, zasadne będzie uzyskanie przez kandydatów na instruktora zaświadczeń o niekaralności, tak jak ma to miejsce w innych dziedzinach działalności zawodowej (instruktorzy nauki jazdy, przewodnicy turystyczni itd.).

2.2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WYKROCZENIA

Podstawowym aktem prawnym odnoszącym się do wykroczeń jest Kodeks Wykroczeń -Ustawa z dnia

20.05.1971r. (Dz.U. Dz dnia 31.05.1971r. nr 12, poz.114 z późniejszymi zmianami).

Podstawowym wykroczeniem w działalności organizatora lub instruktora może być wykonywanie przez niego czynności zawodowych w prowadzonej przez niego działalności, kiedy nie ma wymaganych do tego uprawnień zawodowych. Ściśle precyzuje tę kwestię zapis z art. 10 [ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej](#) (Dz. U. Nr 101, poz. 1178)

Art. 10. Jeżeli przepisy szczególne nakładają obowiązek posiadania odpowiednich uprawnień zawodowych przy wykonywaniu określonego rodzaju działalności gospodarczej, przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić, aby działalność gospodarcza była wykonywana bezpośrednio przez osobę legitymującą się posiadaniem takich uprawnień zawodowych.

W przypadku instruktorów, sprawa obligatoryjności uprawnień zawodowych jest o tyle jednoznaczna z uwagi na fakt wejścia w życie przepisów z [Rozporządzenia MEN z dnia 12 września 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej](#). (Dz.U. nr101, poz.1095).

Paragraf 2.2. uts.2 jednoznacznie określa odpowiedzialność organizatorów w zakresie zatrudniania kadry instruktorskiej we wszelkich formach imprez rekreacyjnych do jakich zaliczamy również prowadzone przez instruktorów rejsy czy obozy żeglarskie w tym szkoleniowe.

W razie nie stosowania się do przepisów w/w ustawy, tryb postępowania określony został w jej art.61.

Art. 64.1. W razie powzięcia wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami ustawy, a także w razie stwierdzenia zagrożenia życia, zdrowia ludzkiego i moralności publicznej, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie zawiadamia właściwe organy administracji rządowej lub właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego.

2. Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach.

3. W przypadku braku możliwości zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może nakazać w drodze decyzji wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż 3 dni.

4. Decyzji, o której mowa w ust. 3, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

W konsekwencji właściwy organ administracyjny poza natychmiastowym nakazem zawieszenia wykonywania działalności korzysta równocześnie z:

Art. 65.1. Kto nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 9-12, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynów określonych w ust. 1, działając za osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.

Dalej Art. 67. Orzekanie w sprawach określonych w art. 65 i art. 66 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

W konsekwencji sięga do przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, czyli orzeczenia sankcji finansowych lub dodatkowo innych na podstawie orzeczenia Sądu Grodzkiego.

Problem dotyczy zatrudniania w tych formach kadry instruktorskiej z uprawnieniami zawodowymi. Jak wiadomo instruktorzy PZŻ, PZMWiNW czy PTTK takowych nie posiadają. Uprawnienia nadane przez te stowarzyszenia są jedynie uprawnieniami związkowymi czy stowarzyszeniowymi i nie

spełniają kryteriów w/w rozporządzenia jak również [Rozporządzenia MEN z dnia 27.06.2001 r. w sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej oraz szczegółowych zasad i trybu ich uzyskiwania](#). (Dz.U. nr 71, poz.738).

O ile w przypadku organizatorów szkolenia, rekreacji czy turystyki regulują te zagadnienia w miarę czytelne, stosowne ustawy czy rozporządzenia o tyle w przypadku instruktorów czy osób pełniących funkcje kierownicze na podstawie uprawnień instruktorskich sprawa obecnie nie jest klarowna.

W zakresie działalności organizatorów obozów czy rejsów związanych z turystyką wodną czy rekreacją oraz sportem mają zastosowanie przepisy:

1. Ustawa z dnia 29.08.1997r. o usługach turystycznych. ([Dz.U. nr 113, poz. 884](#) wraz z późniejszymi zmianami)
2. Ustawa z dnia 19.11.1999r. prawo działalności gospodarczej ([Dz.U. nr101, poz.1178](#), z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 18.01.1996r. o kulturze fizycznej ([Dz.U. nr 25, poz.113](#) wraz z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 20.07.2001r. o zmianie ustawy o kulturze fizycznej oraz Ustawy - Prawo działalności gospodarczej. ([Dz.U. nr 102, poz. 1115](#)).
5. Rozporządzenie RM z dnia 06.05.1997r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się il uprawiających sporty wodne. ([Dz.U. nr 57, poz.358](#)).
6. Rozporządzenie MG z dnia 13.06.2001r. w sprawie centralnego rejestru zezwoleń na działalność organizatorów turystyki i pośredników turystycznych). ([Dz. U. Nr 62, poz. 633](#))
7. Rozporządzenie MEN z dnia 12.09.2001r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej. ([Dz.U. nr 101, poz. 1095](#)).
8. Rozporządzenie MENiS z dnia 20.12.2002r. Zmieniające rozp. W sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej oraz szczegółowych zasad i trybu ich uzyskiwania. ([Dz. U. z 2003 r. Nr 8, poz. 93](#))
9. Ustawa z dnia 18.09.2001r. Kodeks Morski ([Dz.U. nr 138, poz1545](#)).
10. Rozporządzenie MENiS z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. ([Dz.U. Nr 6, poz. 69](#)).
11. Rozporządzenie MINIŚ z 08.11.2001r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. ([Dz.U. Nr 135, poz. 1516](#)).
12. Ustawa z dnia 5 marca 2004 r.o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń. ([pdf w sejmie](#))

W działalności organizatora mają również zastosowanie inne przepisy np. koncesyjne, skarbowe czy ubezpieczeniowe mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Z uwagi na ostatnie zmiany w ustawie o usługach turystycznych, wprowadzonych z uwagi na dostosowanie się do prawodawstwa UE w tym zakresie, czeka nas od maja 2004 roku znaczna liberalizacja przepisów w tym zakresie. Czy to dobrze? Czas pokaże.

Do organizatorów stosuje się również wymagania nakładane przez organizacje nadzorujące szkolenie czy egzaminy na uprawnienia przez nie nadawane (PZZ, PZMWiNW, PTTK, itp.)

W przypadku organizacji imprez sportowych i sportowo - rekreacyjnych mają zastosowanie wytyczne Polskiego Związku Żeglarskiego przyjęte na posiedzeniu Prezydium PZZ dnia 20.12.2001 r. Na podstawie § 8 p.1 Statutu PZZ oraz: Ustawy o Kulturze Fizycznej i uzupełniających ja rozporządzeń oraz Przepisów Regatowych Żeglarstwa ISAF (PRZ).

Do organizatorów realizujących działalność z powierzonymi sobie osobami nieletnimi mają dodatkowo zastosowanie liczne przepisy w tym zakresie ,omówione w dalszej części referatu w części poświęconej wymaganiom MENiS w stosunku do organizacji imprez z udziałem dzieci i młodzieży.

Od 2002 roku inne stowarzyszenia i związki (np. PZN, PZA, AeroKP, PZSnowboardowy, PZKaj. czy stowarzyszenia płetwonurków CMAS, PADI) przeprowadzają szkolenia uzupełniające dla swoich kandydatów w celu otrzymania przez nich uprawnień zawodowych instruktorów rekreacji w danych dziedzinach, które są odpowiednikami INSTRUKTORÓW ZAWODOWYCH w krajach europejskich. Niestety jak widać PZZ nie widzi problemu mimo wyraźnej kolizji prawnej. Na szczęście dotychczas od 2001 roku nie było możliwości zweryfikowania tego problemu na sali sądowej lecz nie zmienia to sytuacji prawnej dotyczącej postawienia kilkutysięcznej grupy zawodowej - instruktorów żeglarstwa PZZ poza margines prawa w wyniku wprowadzenia nieprzemyślanych przepisów państwowych nie konsultowanych z zainteresowanymi środowiskami.

Z prawnego punktu widzenia rozporządzenie z 12.09.2001r. jest jednym z przepisów wykonawczych do ustawy z 18.01.1996 o kulturze fizycznej, a nie - stosowanie się do przepisów w/w rozporządzenia jest zagrożone sankcjami zarówno w stosunku do organizatora jak i instruktora!

Ten stan rzeczy należy jak najszybciej zmienić ponieważ wynika z niego, że prowadząc swoją działalność w dziedzinie rekreacji bez wymaganych uprawnień zawodowych - działamy obecnie nielegalnie!!!

Do chwili uchylecia wraz ze zmianami organizacyjnymi instytucji państwowych, tzw. Decyzji nr 7 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 11.06.1973 r., prowadzenie kursów i nadawanie stopnia instruktorskiego, a tym samym działalność stricte zawodowa była koordynowana przez PZZ na mocy powyższego przepisu organu państwowego (Główniej Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki)

Na dzień dzisiejszy nie istnieje żaden aktualny przepis państwowy regulujący kwestię działalności Instruktora Żeglarstwa PZZ. Opiera się ona jedynie na regulaminie związkowym PZZ z 1996r. (Uchwała Zarządu PZZ z 23.03.1996r. w sprawie Regulaminu Stopni IŻ PZZ).

Ten stan rzeczy należy niezwłocznie skorygować formalnie!

Jest, to o tyle kuriozalna sytuacja z uwagi na fakt, iż to właśnie uprawnienia związkowe (np. PZZ) są jedynymi honorowanymi dokumentami (patentami) poza granicami Polski, które stwierdzają nabycie kwalifikacji żeglarskich czy instruktorskich satysfakcjonujących większość zagranicznych organizatorów rekreacji w tym sportu i turystyki.

Wynika z powyższej sytuacji fakt, że polscy instruktorzy żeglarstwa PZZ są bardziej akceptowani przez międzynarodowe federacje, niż przez własne urzędy krajowe!

Kontynuując temat odpowiedzialności organizatora i instruktora za wykroczenia należy przedstawić inną postać wykroczenia jaką jest nieuzasadniona odmowa świadczenia, do którego instruktor czy organizator jest zobowiązany (art.138 kw), np. gdy instruktor lub organizator w okresie i miejscu do tego wyznaczonym, mimo spełnienia wszelkich warunków, odmawia realizacji przyjętych na siebie zobowiązań (np. jako członek komisji egzaminacyjnej czy zobowiązań organizatora wobec powierzonym klientom).

Również wykroczenie popełnia ten instruktor, który podejmuje swoją pracę, będąc niezdolny do jej wykonania (choć wie, że jej nieumiejętne wykonanie może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia człowieka). Odpowiedzialności tej podlega też osoba, która poleca wykonanie tej pracy niezdolnemu do niej osobie oraz, która sprawuje nadzór (organizator, KWŻ, przewodniczący komisji egzaminacyjnej itp.)

Karze podlega również ten, kto znajduje się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi pojazd ("motorówka", jacht na silniku) w ruchu wodnym (art.87 kw).W razie spowodowania wypadku sprawca poniesie odpowiedzialność karną z przytaczanego wcześniej art. 177 kk.

Jeżeli prowadzenie łodzi związane było z pełnieniem obowiązków służbowych (w rejsie, szkoleniu) to zachodzi tu tzw. zbieg przepisów z art.87 §1kw jest przepisem szczególnym do przepisu ogólnego z art. 70 §2kw, co w razie wykroczenia może spowodować szczególne zaostwienie kary.

Zgodnie z obowiązującym prawem, stan wskazujący na użycie alkoholu ma miejsce wówczas, gdy stężenie alkoholu we krwi waha się w granicach 0,2-0,5 promila lub jego obecność w wydychanym powietrzu waha się w granicach od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

W razie popełnienia powyższych wykroczeń, obligatoryjnie orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych lub z możliwością użycia napędu mechanicznego (wszystkie jachty żaglowe i motorowe, skutery wodne) na okres od 6 miesięcy do 2 lat. Zakaz ten obejmuje również brak możliwości odzyskania uprawnień w okresie orzecznym przez sąd grodzki.

Ponadto głównie na organizatorze i pośrednio na wyznaczonych instruktorach ciąży obowiązek odpowiedniego zabezpieczenia miejsca, w którym prowadzona jest działalność (teren obozu, jachty, akwen szkoleniowy itp.) Wynika to z kilku przepisów państwowych oraz przepisów PZZ ,a nie dopełnienie tego obowiązku w razie kontroli zagrożone jest karą aresztu lub grzywny - art.72 kw.

Również karane jest świadome wprowadzanie w błąd fałszywym alarmem (art.66 kw.), niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków oraz napisów ostrzegawczych grożącym niebezpieczeństwie (art.74 kw), oraz umyślne zanieczyszczanie wody (art.109 §2).

We wszystkich wymienionych przypadkach instruktor powinien podjąć interwencję, wskazując sprawcy na jego niewłaściwe zachowanie. W wypadku gdyby interwencja taka zakończyła się fiaskiem, instruktor, kapitan, organizator powinien sporządzić wniosek o ukaranie sprawcy, a następnie osobiście lub za pośrednictwem policji skierować go do właściwego miejscowo sądu grodzkiego.

Rafał Jan Krause jest magistrem pedagogiki, pełni funkcje vice-komandora ds. szkolenia Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku, zawodowo pracuje jako pedagog w ośrodku wychowawczym oraz jako społeczny kurator sądowy w Gdańsku
e-mail: [nawigator97\[at\]hotmail.com](mailto:nawigator97[at]hotmail.com)